

Datum 2026-05-26
Diarienummer 2026-5045

Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av framställan om utvidgat tillsynsansvar för Kemikalieinspektionen, KN2026/00448

Miljöförvaltningens synpunkter

Miljöförvaltningen ställer sig i grunden positiv till förslaget om att Kemikalieinspektionen ges ett utökat och mer enhetligt tillsynsansvar som omfattar hela leverantörskedjan.

Vi bedömer bland annat att detta skulle bidra till att Kemikalieinspektionens tillsyn (enligt miljöbalken, marknadskontrollförordningen och kontrollförordningen) blir mer effektiv.

Miljöförvaltningen tillstyrker därför förslaget.

Övriga synpunkter och förslag på åtgärder

Vi konstaterar att Kemikalieinspektionens förslag inte innebär någon förändring av kommunernas eller länsstyrelsernas tillsynsansvar, trots att förvaltningen har uppmärksammat myndigheten på att kommunerna står inför en liknande problematik som den myndigheten nu försöker lösa för sin egen del. Myndigheten motiverar detta med att de inte har fått något uppdrag att göra en översyn av kommunernas ansvar och att en utvidgning av deras tillsynsansvar enligt framställan inte påverkar kommunernas uppdrag på ett sådant sätt att det finns anledning att avvakta med de föreslagna ändringarna till dess att en eventuell översyn är genomförd.

Vi delar inte myndighetens bedömning i detta och anser att samma möjligheter till effektivitet och förenklingar även bör komma de kommunala tillsynsmyndigheterna till del. Om avsikten är att kommunerna fortsatt ska ha en tillsynsroll i frågan är det därför rimligt att även kommunernas ansvar ses över i detta skede.

Kommunernas nuvarande begränsning av tillsynsansvaret till återförsäljarledet skapar betydande svårigheter i planering, resurssättning och genomförande av tillsynen. En central orsak är att aktörer i återförsäljarledet inte har någon skyldighet att informera kommunen om sin verksamhet. Detta gör det mycket svårt att upprätta kompletta tillsynsregister och säkerställa att samtliga aktörer får den tillsyn som krävs enligt exempelvis kontrollförordningen. Kommunerna behöver i dag bedriva omfattande uppsökande arbete för att identifiera relevanta verksamheter.

Vid tillsynsbesök är det dessutom ofta oklart om en verksamhet är primärleverantör eller återförsäljare av en viss kemisk produkt, bioteknisk organism eller vara. I vissa fall kan verksamheten vara bådadera för olika produkter. Detta innebär att kommunerna måste utreda ansvarsförhållandena inför eller under tillsynsbesöket. Risken är då stor att

kommunerna lägger tid och resurser på inventeringar, utredningar och tillsyn som de varken får utföra eller finansiera genom tillsynsavgifter, om det senare visar sig att verksamheten inte är återförsäljare.

Den tid som krävs för att utreda ansvarsförhållanden kan dessutom leda till en skev avgiftsbelastning. Verksamheter där ansvarsförhållandena inte är kända på förhand riskerar att få högre tillsynsavgifter än verksamheter där detta redan är klarlagt.

Sammantaget leder dagens ordning inte bara till ineffektivitet utan också till betydande merkostnader för kommunerna - kostnader som inte kan finansieras genom tillsynsavgifter. Vi ser det därför som nödvändigt att även denna problematik hanteras om avsikten fortsatt är att kommunerna fortsatt ska ha en tillsynsroll och tillsynen ska kunna utföras på ett effektivt och rättssäkert sätt. Vi anser därför att kommunernas situation bör beaktas nu när fördelningen av tillsynsansvaret ses över.

Ärendet har handlagts av:

Carl-Johan Skredsvik
Miljöinspektör

E-post: carl-johan.skredsvik@miljo.goteborg.se
Telefon: 031-368 39 14